

Khái lược tôn giáo Cộng hòa Síp (Cyprus)

ISSN: 2734-9195 09:25 16/11/2024

Hiến pháp nước Cộng hòa Síp (Cyprus) không phân biệt về mặt pháp lý giữa tôn giáo chiếm đa số và tôn giáo thiểu số, theo nghĩa là không có tôn giáo nào chiếm ưu thế tại đất nước này.

Tác giả: **Achilles C. Emilianides**

Việt dịch: **Thích Vân Phong**

Nguồn: <https://atlasminorityrights.eu>

Tôn giáo ở Cộng hòa Síp (Cyprus), đảo quốc với tên gọi chính thức là nước Cộng Hòa Síp, tọa lạc ở phía đông của bờ biển Địa Trung Hải, phía nam của Thổ Nhĩ Kỳ và phía tây là Syria và Liban, chủ yếu là nhánh Chính thống giáo Đông phương của Cơ đốc giáo, tín đồ của nhánh này chiếm 73% tổng dân số của toàn bộ hòn đảo.

Hầu hết người Síp gốc Hy Lạp là thành viên của Giáo hội Chính thống giáo Hy Lạp tự trị "*Giáo hội Síp*". Hầu hết người Síp gốc Thổ Nhĩ Kỳ chính thức là người Hồi giáo Sunni. Ngoài ra còn có các cộng đồng Bahá'í, Công giáo, Do Thái, Tin lành (bao gồm cả Anh giáo), Tông đồ Armenia và phi tôn giáo ở Cộng Hòa Síp (Cyprus).

Bối cảnh lịch sử

Ngoại trừ các cuộc xâm lược lẻ tẻ của người Ả Rập, Cộng Hòa Síp (Cyprus) vẫn là một phần của Đế chế Byzantine (Đế quốc Đông La Mã) tồn tại trong hơn tám thế kỷ rưỡi - từ năm 325 đến năm 1191. Do đó, Kitô giáo là quốc giáo của hòn đảo.

Trong thời kỳ cai trị của người Frank (1191-1489), Giáo hội Công giáo La Mã hay Giáo hội Latinh được thành lập như là giáo hội chính thức của vương quốc mới với chi phí của Giáo hội Chính thống giáo Hy Lạp tự trị của Cộng Hòa Síp (Cyprus). Sau thời kỳ Venice kéo dài 82 năm (1489-1571), có hơn ba thế kỷ cai trị của Ottoman (1571-1878). Trong thời gian đó và thời kỳ chiếm đóng của Đế quốc Anh sau đó (1878-1960), Giáo hội Chính thống giáo có vai trò kép. Đây

vừa là tổ chức tôn giáo phục vụ của những người theo đạo Chính thống giáo trên đảo, vừa là liên minh chính trị lãnh đạo quốc gia của người Hy Lạp dưới chủ quyền nước ngoài.

Vương quốc Anh đã có được quyền sở hữu và quản lý Cộng Hòa Síp (Cyprus) bằng cách ký Hiệp ước Liên minh năm 1878 với Đế chế Ottoman. Vương quốc Anh đã đồng ý duy trì nguyên trạng, bao gồm các thẩm quyền được cấp theo sắc lệnh của Đế chế, Hatt-i-Humayun (1856), đối với các Giáo hội và chính quyền tôn giáo. Các thẩm quyền này bao gồm các lợi thế và miễn trừ về mặt tinh thần. Tình trạng này vẫn có hiệu lực, ngay cả sau khi Vương quốc Anh sáp nhập Cộng Hòa Síp (Cyprus) vào năm 1914, Thổ Nhĩ Kỳ công nhận việc sáp nhập này vào năm 1923 và tuyên bố hòn đảo này là Thuộc địa vương thất là một chính quyền thuộc địa cai trị bởi Anh và sau đó là Đế quốc Anh năm 1925.

Hiến chương năm 1914 của Giáo hội Chính thống giáo đã được chính Giáo hội soạn thảo và đưa vào hiệu lực, không có sự can thiệp của chính quyền Anh, mặc dù nó chưa bao giờ được trao quyền lực của nhà nước. Nó vẫn hoạt động trong 66 năm, cho đến khi ban hành Hiến chương năm 1980. Giáo hội Cộng Hòa Síp (Cyprus) được thành lập như một pháp nhân theo luật tư nhân. Các hành vi của Giáo hội mang tính chất lập pháp và hành chính, các quyết định do tòa án tôn giáo ban hành về bất kỳ vấn đề nào, và các cuộc hôn nhân chỉ được ký kết thông qua một nghi lễ nhà thờ, đều được chính quyền nhà nước và công lý công nhận. Việc bầu Giám mục và quản lý tài sản của giáo hội được coi là công việc nội bộ của Giáo hội Chính thống giáo. Các luật được ban hành vào năm 1937 đã cố gắng hạn chế các đặc quyền của Giáo hội bằng cách quy định rằng Tổng giám mục được bầu phải được chính quyền thuộc địa chấp thuận; tuy nhiên, cuối cùng chúng đã bị thay thế bởi Luật 20/1946 sau những cuộc phản đối dữ dội của Giáo hội.

Tác giả Achilles C. Emilianides

Emilianides, AC (2019). Nhà nước và Giáo hội Cộng Hòa Síp (Cyprus), trong G. Robbers (biên tập), Nhà nước và Giáo hội ở Liên minh châu Âu. Baden-Baden: Nomos, trang 282-283

Các tôn giáo và Tín ngưỡng thiểu số ở Cộng Hòa Síp (Cyprus)

Hiến pháp nước Cộng Hòa Síp (Cyprus) không phân biệt về mặt pháp lý giữa tôn giáo chiếm đa số và tôn giáo thiểu số, theo nghĩa là không có tôn giáo nào chiếm ưu thế, chính thức hoặc được thành lập tại Cộng Hòa Síp (Cyprus).

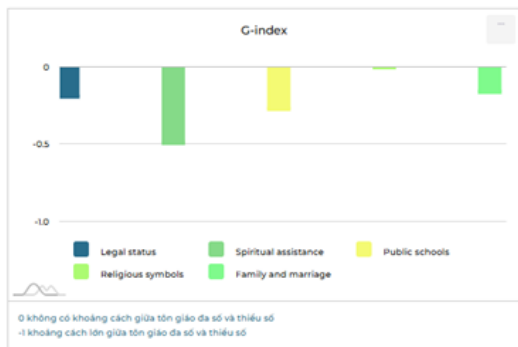
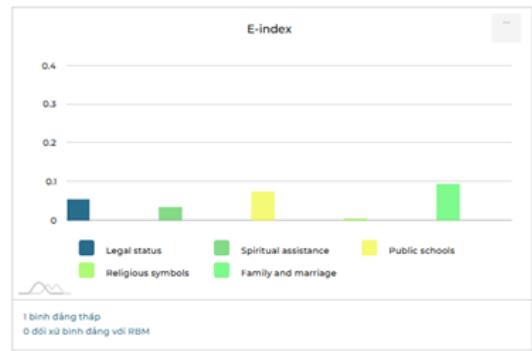
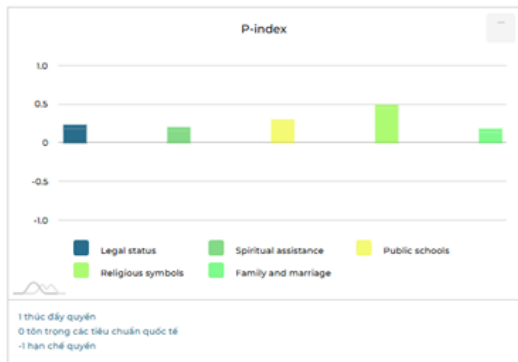
Năm tôn giáo chính của hòn đảo này nhìn chung đều có địa vị pháp lý và hiến pháp tương tự nhau. Cũng xét đến thực tế xã hội, Chính thống giáo là tôn giáo chiếm đa số, và Hồi giáo là tôn giáo đại diện cho cộng đồng lớn khác của hòn đảo. Theo quan điểm trên, ba nhóm tôn giáo thiểu số được Hiến pháp công nhận rõ ràng là Maronite, Armenia và Công giáo La Mã (Latin), tức là “*các nhóm tôn giáo*”. Cả ba nhóm tôn giáo đều đã cùng nhau lựa chọn trở thành thành viên của Cộng đồng Hy Lạp.

Hệ thống trung lập thúc đẩy bình đẳng, theo nghĩa là mỗi tín ngưỡng tôn giáo được coi là có giá trị ngang nhau để được thực hiện và có nhu cầu bình đẳng trong việc thực hiện như vậy. Khi chức năng của nhà nước chông chéo với các mối quan tâm tôn giáo, nhà nước tìm cách thích ứng với các quan điểm tôn giáo, miễn là chúng không mâu thuẫn với lợi ích của nhà nước. Theo đó, bất cứ khi nào các vấn đề lợi ích chung phát sinh, chẳng hạn như giáo dục tôn giáo, nhà nước và các tập đoàn tôn giáo sẽ tranh luận để đạt được một giải pháp chấp nhận chung; tuy nhiên, nếu không thể thực hiện được điều này, Nhà nước có thể đưa ra bất kỳ quyết định nào, miễn là không can thiệp vào các vấn đề nội bộ hoặc việc quản lý tài sản của các tôn giáo được bảo vệ theo hiến pháp.

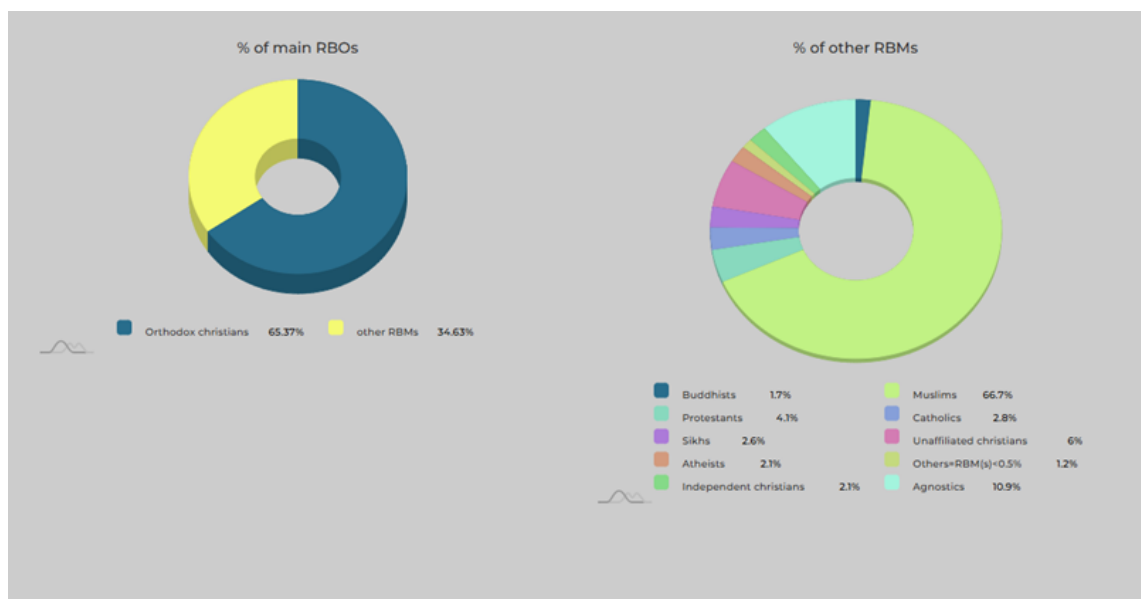
Do đó, chủ nghĩa đa nguyên đạt được thông qua sự thừa nhận rằng nhà nước và các tôn giáo khác nhau về nguyên tắc chiếm giữ các cấu trúc xã hội khác nhau; tuy nhiên, tính trung lập tôn giáo không đạt được chỉ đơn giản vì có quyền tự chủ tôn giáo, mà còn thông qua các biện pháp tích cực thay mặt nhà nước nhằm mục đích bảo vệ các tôn giáo.

Cộng Hòa Síp (Cyprus) đã phê chuẩn Công ước khung về bảo vệ các nhóm thiểu số quốc gia của Hội đồng châu Âu, mà họ coi là áp dụng cho cả ba nhóm tôn giáo, và không ảnh hưởng đến vị thế hiến pháp của họ, đối với người Síp gốc Thổ Nhĩ Kỳ sống ở các khu vực không bị chiếm đóng. Điều này có nghĩa là định nghĩa về “*nhóm thiểu số tôn giáo*” do đó hoạt động ở hai cấp độ khác nhau: ba nhóm tôn giáo của Cộng hòa (cũng như tôn giáo Hồi giáo của người Síp gốc Thổ Nhĩ Kỳ) được hưởng địa vị của một nhóm thiểu số quốc gia, mặc dù họ được định nghĩa là nhóm thiểu số tôn giáo, trong khi các nhóm thiểu số tôn giáo khác được hưởng sự bảo vệ đầy đủ như các nhóm thiểu số tôn giáo theo Điều 18 của Hiến pháp bảo vệ quyền tự do tôn giáo. Để một tôn giáo được bảo vệ, tôn giáo đó không cần phải đăng ký với chính quyền; yêu cầu duy nhất là giáo lý hoặc nghi lễ của tôn giáo đó không phải là bí mật. Về nguyên tắc, không chỉ các tôn giáo chính thống, chẳng hạn như các giáo phái Kitô giáo các loại, mà cả các tôn giáo ít được biết đến hoặc các phong trào tôn giáo mới, cũng được coi là một tôn giáo theo nghĩa được quy định tại Điều 1882 của Hiến pháp, miễn là học thuyết hoặc nghi lễ của họ được biết đến.

Đồ họa thông tin tương tác

Ảnh:<https://atlasminorityrights.eu/>

Nhân khẩu Tôn giáo, nguồn Cơ sở dữ liệu Tôn giáo thế giới 2021.

Ảnh:<https://atlasminorityrights.eu/>

Tham khảo:

Dữ liệu và thông tin liên quan đến nhân khẩu học tôn giáo được cung cấp bởi Johnson, TM, Grim, BJ (biên tập) (2024). Cơ sở dữ liệu tôn giáo thế giới Thông tin chung về các vấn đề thiểu số (bao gồm một số tài liệu tham khảo về tôn giáo hoặc tín ngưỡng) có thể được tìm thấy tại trang dành riêng cho Síp trong Nhóm Quyền của Người thiểu số Quốc tế. Danh bạ Thế giới của Người thiểu số và

Người bản địa

Một báo cáo về hệ thống pháp luật của Síp và các chính sách của chính phủ về quyền tự do tôn giáo (có một số tham chiếu đến các nhóm tôn giáo hoặc tín ngưỡng thiểu số) được cung cấp trong Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ: Văn phòng Tự do Tôn giáo Quốc tế. Báo cáo năm 2022 về Tự do Tôn giáo Quốc tế: Síp Hội đồng Nhân quyền Liên hợp quốc (HRC) (2013). Báo cáo của Báo cáo viên đặc biệt về Tự do Tôn giáo hoặc Tín ngưỡng, Heiner Bielefeldt: phụ lục , A/HRC/22/51/Add.2

ACN International. Báo cáo Tự do Tôn giáo trên Thế giới: Síp (cập nhật lần cuối năm 2023)

Tổng quan chung về mối quan hệ giữa nhà nước và các tổ chức tôn giáo được cung cấp bởi

Emilianides, AC (2019). Tôn giáo và luật pháp ở Síp. Alphen aan den Rijn: Luật quốc tế Kluwer

Emilianides, AC (2019). Nhà nước và Giáo hội ở Síp , trong G. Robbers (biên tập), Nhà nước và Giáo hội ở Liên minh châu Âu . Baden-Baden: Nomos, trang 281-296

Các vấn đề liên quan đến giáo dục và luật gia đình được xem xét trong

Latif, D. (2022). Những vấn đề nan giải của Giáo dục tôn giáo, Tự do tôn giáo và Giáo dục ở Síp. Tôn giáo , 13 (2), trang 96-107

Emilianides, AC (2019). Luật Gia đình và Thừa kế ở Síp. Alphen aan den Rijn: Luật quốc tế Kluwer

Tác giả: **Achilles C. Emilianides**

Viết dịch: **Thích Vân Phong**

Nguồn: <https://atlasminorityrights.eu>